

IN MEMORIAM**FREDDIE BUHAGIAR***Ta' A.Z.*

META nhar it-Tlieta, it-30 ta' Jannar, ġriet l-ahħbar li Freddie Buhagiar miet, li Freddie Buhagiar, il-President ta' I.M.U.T. kien miet għalgharrieda, waħdu, fl-uffiċċju tal-*Malta Union of Teachers*, Malta kollha nħasdet, u ghall-ewwel ma ridetx temmen ahbar hekk kiefra—u riedet taħseb li kien xi ħass hażin ikreh, li kien xi F.B. ieħor. Iva, Malta nħasdet għax ma xtaqetx tisma' ahħbar hekk ta' īxsara u li qatt ma kienet tistenna; u meta kienet żgura mill-ahħbar, Malta stmerriħha għax għarfet minnufi x'kienet tilfet u x'bajh kien halla warajh il-minġel kiefer tal-mewt.

Hawn min kien ta' ġewwa ma' F.B. wisq iktar minni: hawn min kien jafu daqsi; u hawn oħrajn li ftit li xejn kienu jafuh personalment; imma lkoll konna ta' fehma waħda: Il-mewt kienet serqet raġel u Malta kienet ħarġet telliefa. Għax F.B. kien raġel, raġel li qatt ma miel ħlief quddiem Alla u l-imħabba għal ghajru. Min jaf kemm-il darba smajtu jgħid: "Dak, dawk bla qalb; dak, dawk ma jafux iħossu; dak, dawk ma jafux x'inhu l-ħaqq; dak, dawk ma jqisux lil kulhadd b'xiber wieħed"; u kien jisbel għal dak, dawk, u jara x'jagħmel sabiex fl-ahħar jirbħu l-Haqq, is-Sewwa u l-Hniena. Kien jaqbeż għall-jeddiġiet ta' shabu, imma kien irid li shabu jagħmlu s-sehem tagħħhom kollu (bħalma kien jagħmel hu) u kien jeħodha kontra dawk li jiskartaw ix-xogħol jew li ma jagħmluhx tajjeb; kontra dawk li neqsin mill-imħabba u l-heġġa.

Bla ebda dubju huwa għandu sehem kbir mill-mertu li l-Għaqda, li għal tħnej il-sena shabu mexxa 'l quddiem, mhix ġemgħa ta' nies li l-għan tagħħom waħdani hu li jiksbu jeddi-jethom u li jtejbu l-qaghħda tagħħom, iż-żda qabel xejn xırka ta' nies li l-ewwel hsieb tagħħom hu li jkunu ħaddiema qaddisa, għorrief fil-qaṣam tagħħom u mharrġa fl-arti tat-tagħlim sabiex ix-xogħol isir tajjeb u kif xieraq u Alla jieħu minn għandhom irġiel u nisa skond il-Qalb t'Ibnu Gesu u Malta tagħna wlied li bihom tista' tiftħar.

Freddie Buhagiar, Kavalier ta' l-Ideal, ma siletx ix-xabla biex iħares xorta waħda biss ta' nies—shabu fit-tagħlim tat-tfal—iż-żda silitha biex jiġgieled għal kollha kemm huma l-ħaddiema tal-moħħ u tal-pinna li jbigħu xogħolhom lill-Gvern. It-

telfa tieghu, għalhekk, kienet tħisser li bosta mijiet ta' nies sabu rwieħhom f'daqqa wahda mċahħda mis-sejf u t-tarka li kienu jħarsuhom. U tnikktu u sewdu qalbhom għat-telfa li ġarrbu.

Tilef ukoll difensur l-Ilsien Malti; għaliex Freddie Buhagiar kien jifhem u jaf x'jiswa t-tagħlim ta' l-Iskejjel tal-Gvern, x'arma qawwija hu l-Ilsien Malti f'idejn dawk il-bosta ċittadini Maltin li sehemhom fil-ħajja hu x-xogħol ta' l-idejn minn kmieni u mhux il-privileġġ li jissortaw fit-tagħlim/sakemm jaſlu fuq l-ghażba ta' l-irġulija meta jibdew jaħdmu aktar bil-moħħ milli bl-id.

Malta kollha bkietu lil Freddie Buhagiar għaliex Malta kol-ħha kienet thobbu. U din l-imħabba hi wrietha fil-funeral li sarlu meta, minkejja t-temp li kien jhedded tempesta qalila, mijiet kbar ta' nisa u rgiel, minn kull naħha tal-Grżejjer tagħna, marru l-Furjana u wara wassluh saċ-Ċimiteru ta' l-Addolorata biex jaġħtuh l-aħħar tislima; u hemmhekk huma qasmu qalbhom u bkewh; bkewh fil-bera bla ma stħaw jimšu d-dmugħ li kien iġelben fuq l-haddejhom.

Faraġ wieħed għandna li jtaffī hasra ta' telfa bħal din. Freddie Buhagiar kien nisrani tajieb, raġel ta' princiċji sodi li ma kienx jaħmel il-makkjavelliżmu li jaf Jadatta ruħu għal kull sitwazzjoni u b'wiċċi sfiq jiġgustifika għemilu bħallikieku dak hu nisel ta' qalb sinċiera li tobdi dejjem għas-snejha tad-dmir. Kien devot kbir ta' San Domenico Savio li ta' kuljum kien jitlob biex iħares is-safa tieghu u tat-tfal fdati f'idejh. Bniedem bħal dan, malli għalaq għajnejh għal din il-ħajja, żgur ittajjar fi ħdan il-Mulej biex jieħu l-premju għal dak li meta kien għadu fid-dinja għamel f'gieħ is-Sewwa, f'gieħ Alla li halqu u Ibnu li f'dieħ. Dan hu l-faraġ tagħna; dan hu l-faraġ li noffru lill-imsejkna ommu, lil hutu, qrabatu u ħbiebu; dan hu l-faraġ li noffru lill-ghalliema u lill-alljevi tagħhom li hu tant kien igħożż u lill dawk kollha li tagħhom Freddie Buhagiar kien iħares l-interessi professjonali u soċċali fil-Kunsill u l-Kumitat Governativi li fihom kellu sehem l-aktar attiv u qalbieni.